

En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

(prop. 2001/02:25)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2001/02:25 En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter och de motioner som har väckts med anledning av propositionen samt ytterligare någon motion. Behandlingen av några motionsyrkanden med krav på höjning av beloppsgränsen för näringsidkares kontrolluppgiftsskyldighet från 100 kr till 1 000 kr samt en utvidgning av arbetsgivaravgiftsuttaget har dock skilts av från ärendet för ytterligare beredning. Utskottet kommer att behandla dessa frågor under våren 2002.

Den nya lagen jämte följdändringar i en rad andra lagar skall enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 2002. Utskottet tillstyrker propositionen med någon detaljändring och avstyrker samtliga motioner som behandlas i betänkandet. Utskottet är enigt såvitt avser den övergripande frågan om att införa en ny lag som ersätter äldre motsvarande lagar på området men i olika delavsnitt föreligger olika meningar. Vid betänkandet fogas således nio reservationer av m, kd, c och fp.

Flera paragrafer i den föreslagna nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter föreslås ändrade i andra propositioner som också lagts fram under innevarande höst. Även en paragraf i inkomstskattelagen föreslås ändrad dels i proposition 2001/02:25, dels i en annan proposition. Alla de aktuella ändringarna har sammanförts i detta betänkande för en författningsteknisk samordning och utskottet har i sin återgivning av regeringens lagförslag gjort erforderliga sammanfogningar. Berörda propositioner är 2001/02:36, 2001/02:42, 2001/02:45 och 2001/02:46.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Propositionernas huvudsakliga innehåll.....	7
Proposition 2001/02:25 En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	7
Proposition 2001/02:36 Skattereduktion för fackföreningsavgifter.....	8
Proposition 2001/02:42 Övergång till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag.....	8
Proposition 2001/02:45 Sänkt mervärdesskatt på böcker och tidskrifter, m.m.	9
Proposition 2001/02:46 Ändringar i de särskilda skattereglerna för vissa andelsägare i fåmansföretag, m.m.	9
Utskottets överväganden.....	10
En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	10
Självdeklaration m.m.....	11
Ändrad beteckning på självdeklarationen.....	13
Deklarationsskyldighet för förmögenhet.....	13
Företagens uppgiftslämnande.....	14
Revisionsberättelse.....	16
Ersättning vid tillfälligt arbete.....	17
Utländska fondföretag.....	18
Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer.....	19
Tredjemanskontrollen.....	20
Besked om kontrolluppgiftens omfattning.....	21
Övriga frågor, lagförslagen m.m.	22
Reservationer.....	24
1. Självdeklaration m.m. (punkt 2) – kd.....	24
2. Ändrad beteckning på självdeklaration (punkt 3) – m.....	24
3. Deklarationsskyldighet för förmögenhet (punkt 4) – m, kd, c, fp.....	25
4. Företagens uppgiftslämnande (punkt 5) – fp.....	26
5. Revisionsberättelse (punkt 6 och punkt 11 i motsvarande del) – m.....	26
6. Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer (punkt 8) – m.....	27
7. Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer (punkt 8) – fp.....	27
8. Tredjemanskontrollen (punkt 9) – m.....	28

9. Besked om kontrolluppgiftens omfattning (punkt 10) – m, fp	29
Bilagor	
1. Förteckning över behandlade förslag	30
Propositionen	30
Följdmotioner.....	31
Motion från allmänna motionstiden 2000	32
2. Regeringens lagförslag.....	33

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del.

2. Självdeklaration m.m.

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motionerna 2001/02:Sk24 yrkande 1 och 2001/02:Sk25 yrkande 1.

Reservation 1 (kd)

3. Ändrad beteckning på självdeklaration

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk26 yrkande 7.

Reservation 2 (m)

4. Deklarationsskyldighet för förmögenhet

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk25 yrkande 3, 2001/02:Sk26 yrkande 1 och 2001/02:Sk27 yrkandena 1 och 2.

Reservation 3 (m, kd, c, fp)

5. Företagens uppgiftslämnande

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motion 2001/02:Sk27 yrkande 3.

Reservation 4 (fp)

6. Revisionsberättelse

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motion 2001/02:Sk26 yrkande 2.

Reservation 5 (m) - delvis

7. Utländska fondföretag

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motion 2000/01:Sk805.

8. Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motionerna 2001/02:Sk26 yrkande 4 och 2001/02:Sk27 yrkande 4.

Reservation 6 (m)

Reservation 7 (fp)

9. Tredjemanskontrollen

Riksdagen godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motion 2001/02:Sk26 yrkande 5.

Reservation 8 (m)

10. Besked om kontrolluppgiftens omfattning

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk26 yrkande 6 och 2001/02:Sk27 yrkande 5.

Reservation 9 (m, fp)

11. Lagförslagen

Riksdagen antar de i bilaga 2 till detta betänkande återgivna förslagen till 1.lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter med den ändringen att 8 kap. 4 § erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Utskottets förslag

8 kap.
4 §

Kontrolluppgift om ränta och fordringsrätt behöver inte lämnas

1. för ett konto, för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan understiger 100 kronor under året eller, om kontot innehas av mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kronor,

2. om den sammanlagda räntan i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person, och

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person, och

3. för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensions-sparkonto.

2. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),

3. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),

4. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),

5. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,

6. lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.,

7. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,

8. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),

9. lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,

10. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,

11. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

12. lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet,

13. lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,

14. lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med sam-tjänst vid medborgarkontor,

15. lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,

16. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),

17. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
18. lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och
deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års
taxeringar,

19. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),

20. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),

21. lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid
beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2001/02:25 delvis i denna del,
2001/02:36 i denna del, 2001/02:42 i denna del, 2001/02:45 i denna del
och 2001/02:46 i denna del.

Reservation 5 (m) - delvis

Stockholm den 27 november 2001

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik
Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd),
Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s),
Marie Engström (v), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Gudrun Lindvall
(mp), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp), Per-Olof Svensson (s),
Lennart Axelsson (s) och Anna Kinberg (m).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Efter bemyndigande av regeringen tillkallade chefen för Finansdepartementet en särskild utredare den 3 april 1995 med uppdrag att bl.a. göra en systematisk översyn av reglerna om uppgiftsskyldighet och utarbeta så enkla och enhetliga regler som möjligt (dir. 1995:12). Utredningen, som antog namnet Skattekontrollutredningen, lämnade sitt slutbetänkande Självdeklaration och kontrolluppgifter – förenklade förfaranden (SOU 1998:12) i februari 1998. Utredningen har i betänkandet lämnat ett förslag till en ny lag om självdeklaration och kontrolluppgifter. Betänkandet har remissbehandlats.

Skattekontrollutredningens förslag till en ny lag behandlades i departementspromemorian En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter (Ds 2000:70). Promemorian innehöll en omarbetad version av den av Skattekontrollutredningen föreslagna lagtexten till ny lag om självdeklaration och kontrolluppgifter. Den föreslagna lagtexten anpassades till inkomstskattelagen (1999:1229) och en ytterligare språklig och redaktionell genomarbetning gjordes av lagtexten. I promemorian behandlas dessutom skrivelser om kontrolluppgiftsskyldighet och medgivandesystemet från Riksskatteverket samt olika organisationer och företag. Promemorian har remissbehandlats. Regeringen tar i propositionen upp flertalet av de frågor som har behandlats i promemorian.

Beträffande bakgrunden till övriga berörda propositioner hänvisar utskottet till respektive betänkande av skatteutskottet. De berörda propositionerna har behandlats enligt följande:

- proposition 2001/02:36 i betänkande 2001/02:SkU6,
- proposition 2001/02:42 i betänkande 2001/02:SkU7,
- proposition 2001/02:45 i betänkande 2001/02:SkU12 och
- proposition 2001/02:46 i betänkande 2001/02:SkU13.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut enligt proposition 2001/02:25 och de motioner som behandlas i detta ärende framgår av *bilaga 1* till betänkandet. De lagförslag som regeringen lägger fram redovisas – efter samordning av lagförslagen – i *bilaga 2*.

Propositionernas huvudsakliga innehåll

Proposition 2001/02:25 En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Propositionen innehåller ett förslag till en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Den nya lagen ersätter lagen (1990:325) om självdeklara-

tion och kontrolluppgifter samt bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension och lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Lagen innehåller bestämmelser om vem som skall lämna självdeklaration, vad den skall innehålla och hur den skall lämnas. Vidare innehåller den bestämmelser om vad en kontrolluppgift skall lämnas om, för vem den skall lämnas och vem som skall lämna den. Syftet med den nya lagen är att bestämmelserna skall bli överskådliga samt språkligt moderniserade och anpassade till inkomstskattelagen (1999:1229).

Förslaget innehåller också en del materiella ändringar. Det föreslås en gemensam deklaration för alla fysiska personer och dödsbon med förtryckta kontrolluppgifter. Deklarationstidpunkten föreslås bli gemensam för alla självdeklarationer, den 2 maj.

Kontrolluppgiftsskyldigheten föreslås utvidgad bl.a. när det gäller avyttring av andelar i utländska fondföretag och vid avyttring genom inlösen av delägarätter och fordringsätter. Kontrolluppgift för begränsat skattskyldiga föreslås redovisa skatteregistreringsnummer.

Vidare föreslås att revisorerna skall skicka in vissa orena revisionsberättelser till skattemyndigheten.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2002 och, med vissa undantag, tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

Proposition 2001/02:36 Skattereduktion för fackföreningsavgifter

I propositionen föreslår regeringen (Finansdepartementet) bl.a. en skattereduktion för medlemsavgiften till en arbetstagarorganisation och för avgiften till en arbetslöshetskassa. Förslaget föranleder bl.a. att en ny rubrik och tre nya paragrafer, 11 kap. 9–11 §§, förs in i den nya lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter. Propositionen behandlas av utskottet i betänkandet 2001/02:SkU6, men ändringarna i nu aktuella delar har förts samman för en samordnad behandling i detta betänkande.

Proposition 2001/02:42 Övergång till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag

I propositionen föreslår regeringen (Finansdepartementet) att verksamhet som bedrivs från ett fast driftställe i Sverige av utländska skadeförsäkringsföretag inte längre skall schablonbeskattas utan beskattas enligt konventionell metod på samma sätt som verksamhet hos svenska skadeförsäkringsföretag. Förslaget inbegriper en ändring i 2 kap. 7 § i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter samt en justering av övergångsbestämmelserna till den nya lagen. Propositionen behandlas i betänkandet 2001/02:SkU7 men ändringarna i här berörda delar har förts samman för en samordnad behandling i detta betänkande.

Proposition 2001/02:45 Sänkt mervärdesskatt på böcker och tidskrifter, m.m.

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i propositionen bl.a. vissa ändringar av reglerna om justering av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar. Propositionen innehåller också förslag till följdändringar som bl.a. innebär att 6 kap. 10 § i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter får en ändrad lydelse, liksom övergångsbestämmelserna till lagen. Utskottet har behandlat propositionen i sitt betänkande 2001/02:SkU12 men sammanfört de nu aktuella ändringsförslagen för samordnad behandling i detta betänkande.

Proposition 2001/02:46 Ändringar i de särskilda skattereglerna för vissa andelsägare i fåmansföretag, m.m.

I propositionen föreslår regeringen (Finansdepartementet) bl.a. att det enhetliga uppskovssystemet vid andelsbyten enligt 49 kap. inkomstskattelagen skall ersättas med två parallella system, varav det ena skall benämnas uppskovsgrundande andelsbyten. Bland annat föreslås ändringar i 48 kap. 7 § inkomstskattelagen och 3 kap. 15 och 16 §§ och en rubrik i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Utskottet har behandlat propositionen i sitt betänkande 2001/02:SkU13 men sammanfört de nu aktuella ändringsförslagen för samordnad behandling i detta betänkande.

Utskottets överväganden

En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar i princip regeringens förslag att införa en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter som ersätter den nuvarande lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och vissa andra lagbestämmelser. Utskottet förutsätter att regeringen följer upp den nya lagen och efter vunna erfarenheter lägger fram de förslag till ändringar som kan visa sig motiverade.

Propositionen

Propositionen innehåller ett förslag till en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Den nya lagen ersätter lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter samt bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension och lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta. Den innehåller bestämmelser om vem som skall lämna självdeklaration, vad deklarationen skall innehålla och hur den skall lämnas. Vidare innehåller den bestämmelser om vad en kontrolluppgift skall lämnas om, för vem den skall lämnas och vem som skall lämna den. Syftet med den nya lagen är att anpassa bestämmelserna till inkomstskattelagen (1999:1229) och samtidigt modernisera dem och göra dem mera överskådliga.

Utskottets ställningstagande

I propositionen slår regeringen fast att bestämmelserna om självdeklaration och kontrolluppgifter tillhör de mer centrala inom skattelagstiftningen. Uppgiftsskyldigheten i självdeklarationerna och kontrollen av att uppgiftsskyldigheten fullgörs är basen för en effektiv och likformig beskattning, fortsätter regeringen. Det anförs också att ändamålsenliga regler om uppgiftsskyldighet bl.a. leder till inkomstökningar för det allmänna, bättre skattekontroll och större lojalitet till systemet. Dessa grundläggande ståndpunkter är utskottet helt överens med regeringen om. Utskottet håller också med regeringen om att det behövs en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter som bör vara bättre strukturerad och mer lättillgänglig än den nuvarande lagstiftningen på området, så att tillämpningen underlättas för såväl skattemyndigheterna som för enskilda. Utskottet anser att regeringens förslag i allt väsentligt på ett tillfredsställande sätt uppfyller dessa krav och tillstyrker därför propositionen såvitt avser införandet av lagen och tillhörande följdlagstiftning.

Beträffande detaljfrågorna i förslaget återkommer utskottet i det följande till de frågor som blivit föremål för tilläggsyrkanden, kritik eller invändningar

i de motioner som väckts med anledning av propositionen samt ytterligare någon motion från den allmänna motionstiden hösten 2000. Samtidigt vill utskottet betona att det föreligger enighet om att stora och viktiga delar av propositionen bör genomföras. Det gäller bl.a. frågorna om att lämna kontrolluppgift om utdelning på aktier i svenska aktiebolag samt på andra delägarätter, om kontrolluppgiftsskyldigheten vid options- och terminsaffärer samt om kontrolluppgiftsskyldighet avseende juridiska personer och höjd beloppsgräns vid utlandsbetalningar. Utskottet tillstyrker således propositionen även i dessa delar.

Den nya lagen innebär att många av bestämmelserna i de nu gällande lagarna lyfts över till den nya lagen men också att åtskilliga nyheter införs som berör både myndigheterna och de deklara- och kontrolluppgiftsskyldiga som på olika sätt nu måste ändra sitt arbetssätt och sina rutiner. I en inlaga till utskottet kritiserar Svenska bankföreningen, Svenska fondhandlarföreningen och Fondbolagens förening lagförslaget på flera punkter och kräver ändringar, särskilt när det gäller kontrolluppgiftsskyldigheten på värdepappersområdet. Utskottet kan ha förståelse för att föreningarna känner viss oro inför de nya uppgifter som den nya lagen medför för föreningarnas medlemmar men ser ingen anledning att låta lagförslaget genomgå någon revidering. Det ligger emellertid i sakens natur att en ny lagstiftningsprodukt av denna karaktär och på detta centrala område – och som berör många människor – följs upp noggrant såvitt avser tillämpningen och andra effekter av lagen. Utskottet utgår ifrån att regeringen ser till att en sådan uppföljning sker och, när tillräcklig erfarenhet vunnits, lägger fram de förslag till ändringar som kan visa sig motiverade.

Självdeklaration m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar regeringens förslag angående självdeklaration och förtryckning av kontrolluppgifter för alla fysiska personer och dödsbon – alltså även näringsidkare – samt angående ny deklara- tionstidpunkt. Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om ytterli- gare resurser till skatteförvaltningen och ny tidpunkt för utsändande av skattebesked.

Jämför reservation 1 (kd).

Propositionen

I propositionen föreslås en gemensam deklaration för alla fysiska personer och dödsbon – alltså även näringsidkare – med förtryckta kontrolluppgifter. Värdepappersfonder och andra juridiska personer än svenska dödsbon skall däremot även i fortsättningen lämna särskild självdeklaration. Alla deklara- tionsskyldiga, såväl fysiska som juridiska personer, skall enligt förslaget

lämna självdeklaration senast den 2 maj under taxeringsåret. Motsvarande skall gälla särskilda uppgifter som skall lämnas av svenska handelsbolag, stiftelser och föreningar.

I propositionen diskuteras bl.a. frågor om vem som skall vara deklarations-skyldig, om deklarationen skall undertecknas och om det skall gå att deklarerera genom ombud, men någon ändring i dessa hänseenden föreslås inte. Nuvarande regler föreslås således gälla även i fortsättningen.

De nya arbetsuppgifterna för skatteförvaltningen är enligt regeringens bedömning sådana att de normalt faller inom dess verksamhet. Regeringen anser vidare att den kostnadsökning som förslagen innebär är tillfällig och kan finansieras inom ramen för skatteförvaltningens ordinarie anslag.

Motionerna

I motion Sk25 (yrkande 1) kräver Kenneth Lantz m.fl. (kd) ett ytterligare tillskott på 100 miljoner kronor till skattemyndigheterna. I motion Sk24 (yrkande 1) av Per Rosengren m.fl. (v) föreslås att de som lämnar förenklad självdeklaration utan tillägg eller avdrag skall få sina slutskattebesked i augusti, övriga senast i mitten av december. I båda dessa motioner framhålls det merarbete för skattemyndigheterna som senareläggningen av deklara-tionsavlämnandet för näringsidkare innebär.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens förhoppning att den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall komma att medföra att förutsättningarna för en effektivare skattekontroll, bättre skattemoral och ökade skatteintäkter blir bättre. Även om förslaget innebär stora förändringar och ökade krav för skatteförvaltningen anser utskottet vidare, i likhet med regeringen, att arbetsuppgifterna faller inom skatteförvaltningens verksamhet och att den tillfälliga kostnadsökning som förslaget innebär skall finansieras inom ramen för skatteförvaltningens ordinarie verksamhet.

I motion Sk24 anføres att den ändrade arbetssituationen för skattemyndigheterna motiverar en ändring av tidpunkten för skattebeskedens utsändande. Denna fråga regleras i dels 11 kap. 15 § skattebetalningslagen (1997:483), dels 31 § skattebetalningsförordningen (1997:750). Enligt lagbestämmelsen skall ett besked om den slutliga skatten skickas till den skattskyldige senast den 15 december taxeringsåret. Enligt förordningsbestämmelsen skall ett besked skickas till den skattskyldige senast den 15 september taxeringsåret om ett grundläggande beslut om årlig taxering har fattats senast den 15 augusti på grundval av en förenklad självdeklaration, som är en deklara-tionsform som försvinner i och med att den nya lagen börjar gälla. Den fråga som aktualiseras i motionsyrkandet är således reglerad i en förordningsbestämmelse, dvs. i en verkställighetsföreskrift som regeringen meddelat med anledning av lagbestämmelsen. Det ankommer inte på riksdagen att ge regeringen anvisningar om hur sådana verkställighetsföreskrifter skall utformas.

Av det anförda framgår att utskottet tillstyrker propositionen i nu behandlade delar och avstyrker motionerna Sk25 yrkande 1 och Sk24 yrkande 1.

Ändrad beteckning på självdeklarationen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om nytt namn på deklara-tionsblanketten. Utskottet gör beträffande denna fråga samma bedömning som regeringen.

Jämför reservation 2 (m).

Propositionen

I propositionen diskuteras bl.a. ett förslag av Riksskatteverket (RSV) att ersätta termen självdeklaration med inkomstdeklaration. Regeringen föreslår emellertid ingen sådan ändring.

Motionen

I motion Sk26 (yrkande 7) biträder Carl Fredrik Graf m.fl. (m) RSV:s förslag att ordet självdeklaration skall ersättas med ordet inkomstdeklaration.

Utskottets ställningstagande

Vad gäller frågan om att byta beteckningen självdeklaration till inkomstdeklara-tion, som föreslagits i motion Sk26 yrkande 7, håller utskottet med rege-ringen om att en sådan ändring skulle riskera att leda till förvirring och för-växling. Utskottet avstyrker därför motion Sk26 yrkande 7.

Deklarationsskyldighet för förmögenhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om en höjning av den beloppsgräns vid vilken förmögenheter skall deklarerars. Utskottet gör i denna fråga samma bedömning som regeringen.

Jämför reservation 3 (m, kd, c, fp).

Propositionen

I propositionen görs bedömningen att deklarationsskyldighet på grund av förmögenhet bör inträda när nettoförmögenheten överstiger 1 500 000 kr eller, då sambeskattnings skall ske, 2 000 000 kr. Någon förändring av vad som gäller nu föreslås således inte.

Motionerna

I motion Sk26 (yrkande 1) av Carl Fredrik Graf (m) yrkas att gränsen för deklarationsskyldighet bestäms till 2 miljoner kronor för icke sambeskattade och slopas senare när förmögenhetsskatten avskaffas i enlighet med m:s yrkande om slopad sambeskattnings och därefter slopad förmögenhetsskatt. I motion Sk25 (yrkande 3) av Kenneth Lantz (kd) föreslås att deklarationsskyldigheten skall inträda vid 3 miljoner kronor för sambeskattade och i motion Sk27 (yrkandena 1 och 2) av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp) yrkas dels avslag på propositionen i denna del, dels en deklarationsskyldighet i enlighet med fp:s budgetförslag såvitt avser förmögenhetsskatten som innebär slopad sambeskattnings och därefter höjt fribelopp till 2 100 000 kr.

Utskottets ställningstaganden

Utskottet vill understryka att deklarationsreglerna måste bygga på de materiella skatteregler som faktiskt gäller. Förslagen i motionerna från oppositionspartierna m, kd och fp gör inte det utan bygger i stället på respektive partis budgetalternativ som nyligen röstats bort av riksdagen i samband med riksdagens beslut om statens budget för år 2002. Dessa förslag är således inte längre aktuella och utskottet avstyrker därför motionerna Sk26 yrkande 1, Sk25 yrkande 3 och Sk27 yrkandena 1 och 2.

Företagens uppgiftslämnande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar förslaget i propositionen om företagens uppgiftslämnande och avslår ett motionsyrkande om att RSV bör inrikta sitt arbete på att minska företagens uppgiftslämnande. Utskottet konstaterar att RSV:s ambitioner redan är inriktade på att åstadkomma förenklingar för företagen.

Jämför reservation 4 (fp).

Propositionen

När det gäller företagens uppgiftslämnande föreslås en yttre ram som går ut på att den som har inkomster i inkomstslaget näringsverksamhet skall lämna de uppgifter som behövs för den egna taxeringen eller någon delägares taxering, och vissa exempel ges om vad uppgiften kan innehålla (intäkter, kostnader, tillgångar, skulder etc.). Enligt propositionen meddelar regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer närmare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas. Flera bestämmelser om näringsidkares skyldighet att lämna kontrolluppgifter avseende utbetalningar till andra näringsidkare föreslås slojade.

Motionen

I motion Sk27 (yrkande 3) av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp) begärs ett uttalande av riksdagen om att RSV:s arbete bör inriktas på att minska företagens uppgiftslämnande i självdeklarationen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att det är en mycket viktig uppgift för RSV att försöka åstadkomma en minskning av företagens uppgiftslämnande och även på andra sätt verka för en förenkling av reglerna för de mindre företagen, bl.a. genom att spåra upp sådana regler och regleringar som kan förenklas och ge förslag härom till regeringen samt ge företagen den hjälp och vägledning som de behöver för att förstå skattereglerna i deklara-tionsarbetet, så att deklARATIONERNA blir korrekta från början. Även för rege- ringen är det en angelägen uppgift att ta till vara alla möjligheter till förenk- lingar, och utskottet vill i detta sammanhang betona att den utvidgade användningen av den förtryckta självdeklarationen och senareläggningen av deklARATIONSTIDPUNKTEN för näringsidkare kommer att särskilt gynna de mindre företagen som ofta bedrivs som enskild näringsverksamhet, fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag. Redan härigenom uppkommer således enklare deklARATIONSFÖRHÅLLANDEN för de små företagen. Utskottet vill dessutom erinra om sitt tidigare gjorda konstaterande att frågan om regelförenklingar på skatteområdet är väl uppmärksammas både inom Regeringskansliet och av RSV. I betänkandet 2000/01:SkU16 s. 12 f. redogörs för hur RSV under senare år bedrivit ett omfattande förenklingsarbete avseende mindre företag, inte minst i form av utredningar och förslag till regeringen. Därutöver ger RSV företagen vägledning och deklARATIONSHJÄLP dels genom sin servicetele- fon, dels på sin hemsida på Internet www.rsv.se. Utskottet vill i detta sam- manhang också påpeka att en utvärdering av skattekontosystemet som RSV nyligen genomfört visar att den allmänna uppfattningen hos såväl allmänhe- ten som företagen är att skattekontosystemet, som infördes 1998, i stort sett fungerar bra.

Utskottet kan således konstatera att RSV:s ambitioner redan är inriktade på att åstadkomma regelförenklingar för bl.a. de mindre företagen på sätt som motionärerna efterlyser och på att ge företagen så mycket hjälp och vägled- ning som möjligt med deklARATIONSBETET. Något uttalande av riksdagen behövs alltså inte avseende denna fråga och utskottet avstyrker därför motion Sk27 yrkande 3.

Revisionsberättelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar förslaget i propositionen om att en utvidgad skyldighet för revisorer att ge in en så kallad oren revisionsberättelse direkt till skattemyndigheten skall ersätta den nuvarande skyldigheten för näringsidkare att foga en sådan revisionsberättelse till deklARATIONEN, m.m. Riksdagen avslår samtidigt ett motionsyrkande i vilket det yrkas avslag på propositionen i denna del. Riksdagen bifaller vidare ett förslag i propositionen att revisionsberättelsen beträffande företag som har underlåtit att i rätt tid betala skatter och avgifter skall utvidgas till att omfatta också redovisning av punktskatter.

Jämför reservation 5 (m).

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen vidare att skyldigheten för näringsidkare att foga en s.k. oren revisionsberättelse – dvs. revisionsberättelser med anmärkningar och kritik mot skötseln av bl.a. företagets skatteförhållanden – till deklARATIONEN skall slopas. I stället skall en utvidgad skyldighet för revisorer att ge in en oren berättelse direkt till skattemyndigheten införas. Revisorns anmärkningsskyldighet i revisionsberättelsen beträffande företag som har underlåtit att i rätt tid betala skatter och avgifter skall utvidgas till att omfatta också redovisning av punktskatter. Bestämmelserna tas in i aktiebolagslagen (1975:1385), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och revisionslagen (1999:1079).

Motionen

I motion Sk26 (yrkande 2) av Carl Fredrik Graf (m) yrkas avslag på propositionen i denna del. Enligt motionärernas uppfattning är det principiellt fel att lägga ansvaret för att riktiga uppgifter lämnas i deklARATIONEN på revisorn. Motionärerna menar att man därigenom riskerar en sammanblandning av revisorns roll som bolagsstämans granskare av hur bolaget sköts och som skattekontrollant i myndigheternas tjänst.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att en revisor i vissa situationer, t.ex. om skatteavdrag inte gjorts enligt skattebetalningslagen, redan nu är skyldig att ge in en oren revisionsberättelse till skattemyndigheten. Den föreslagna utvidgningen av revisorns skyldigheter i detta hänseende innebär således inte att en skyldighet av en ny karaktär åläggs revisorn. Förändringen kommer att ha en marginell betydelse för företaget och kostnaden kommer, i stället för att åvila företaget direkt, att utgöra en del av revisionskostnaderna. Fördelen med förslaget är att det på ett bättre sätt säkerställs att skattemyndigheten får del av den orena

berättelsen i tid. Av dessa skäl tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motion Sk26 yrkande 2.

Ersättning vid tillfälligt arbete

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet uppskjuter behandlingen av några motioner om en höjning av beloppsgränsen för näringsidkares kontrolluppgiftsskyldighet avseende ersättning för tillfälligt arbete från 100 till 1 000 kr samt om en utvidgning av arbetsgivaravgiftsuttaget för ytterligare beredning. Utskottet avser att återkomma till de aktuella frågorna och fatta beslut under våren 2002.

Propositionen

När det gäller ersättning vid tillfälligt arbete bedömer regeringen att ingen ändring av beloppsgränsen för när den som bedriver näringsverksamhet skall lämna kontrolluppgift om ersättningar och förmåner bör göras. Om den som ger ut ersättningen är en näringsidkare ligger således beloppsgränsen kvar på 100 kr för helt år. Om han eller hon är en fysisk person som inte bedriver näringsverksamhet skall beloppsgränsen även i fortsättningen vara 1 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av propositionen i denna del har det väckts motionsyrkanden av m, v och kd om att höja beloppsgränsen för näringsidkare från 100 till 1 000 kr. Yrkandena motiveras med att beloppsgränsen har varit oförändrad sedan 1956, att den låga beloppsgränsen medför onödigt krångel och byråkrati och att beloppsgränsen bör vara densamma för näringsidkare som för privatpersoner. V-motionen innehåller dessutom ett förslag om att inkomstbortfallet för staten skall kompenseras genom att arbetsgivaravgifter tas ut på totalbeloppet som företaget har betalat ut i form av ersättningar och förmåner för tillfälliga arbeten med belopp understigande 1 000 kronor. Utskottet har noterat att propositionen i denna del överensstämmer med de bestämmelser som nu gäller och beslutat att skilja av de nämnda motionsyrkandena från detta ärende för ytterligare beredning. Utskottet avser således att återkomma till de aktuella frågorna för beredning och beslut våren 2002. Med detta förbehåll tillstyrker utskottet för dagen den i propositionen föreslagna lagstiftningen i denna del.

Utländska fondföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar förslaget i propositionen att kontrolluppgift skall lämnas vid avyttring av andelar i utländska fondföretag som bedriver verksamhet här i landet. En motion från förra årets allmänna motionstid om en översyn av lagstiftningen i denna fråga anses tillgodosedd.

Propositionen

I propositionen föreslås att kontrolluppgift skall lämnas vid avyttring av andelar i utländska fondföretag som bedriver fondverksamhet här i landet. Kontrolluppgiften skall innehålla uppgifter om kapitalvinsten eller kapitalförlusten. Eftersom alla utländska fondföretag som bedriver verksamhet här i landet antingen skall ha tillstånd av Finansinspektionen eller ha anmält verksamheten dit knyts kontrolluppgiftsskyldigheten till denna tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet.

Motionen

I motion Sk2000/01:Sk805 av Marie Engström m.fl. (v), som väcktes under allmänna motionstiden 2000, begärs en översyn av lagstiftningen på detta område. Det bör enligt motionärerna framgå av kontrolluppgiften om försäljning av värdepapper skett i aktiefond med säte i annat land.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens och motionärernas grundinställning att kontrolluppgiftsskyldigheten i samband med en avyttring av en andel i en värdepappersfond bör vara densamma, i den mån det är möjligt, oavsett om det är en svensk eller utlandsbaserad värdepappersfond. Härigenom kan man undvika missförstånd hos de skattskyldiga angående skatteplikten med anledning av avyttringen. Genom att knyta kontrolluppgiftsskyldigheten till ett tillstånd av eller en anmälan till Finansinspektionen om att verksamhet bedrivs här i landet skapas en ordning som bör vara relativt enkel för de berörda aktörerna att tillämpa. Genom regeringens förslag får motion Sk805 anses tillgodosedd och något uttalande är inte påkallat.

Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar propositionen såvitt avser förslaget att utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer skall anges på kontrolluppgiften i vissa fall. Vidare avslår riksdagen dels ett motionsyrkande om avslag på propositionen i denna del, dels ett motionsyrkande om ett tillkännagivande om en uppföljning och bevakning av utvecklingen.

Jämför reservationerna 6 (m) och 7 (fp).

Propositionen

Regeringen föreslår att den som är skyldig att lämna kontrolluppgift för utbetald ersättning m.m. som utgör inkomst i inkomstslaget tjänst eller för utbetald eller tillgodoräknad ränta också skall ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande i uppgiften, om mottagaren är begränsat skattskyldig i Sverige. De nya bestämmelserna skall dock börja tillämpas först år 2005. Regeringen kommer att noga följa utvecklingen inom EU och OECD. Skulle det visa sig att andra länder dröjer med att införa motsvarande uppgiftsskyldighet kommer regeringen att föreslå att tillämpningen skjuts upp.

Motionerna

I motion Sk26 (yrkande 4) av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) yrkas avslag på förslaget i denna del. I motion Sk27 (yrkande 4) av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp) krävs noggrann uppföljning av utvecklingen och bevakning av att uppgiftslämnandet inte blir för betungande och att inte integritetsintressen kränks. I bägge motionerna hänvisas till att remissinstanserna överlag ställt sig negativa till förslaget.

I den tidigare nämnda skrivelsen av Svenska Bankföreningen m.fl. kritiserar förslaget för att det innebär mycket krångel för bankerna och deras kunder och för att det kräver särskilda anordningar för att säkerheten i systemen inte skall eftersättas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att införandet av en skyldighet att ange utländska skatteregistreringsnummer är en förutsättning för att informationsutbytet skall fungera effektivt inom EU och OECD. Med hänsyn till att Sverige sedan länge har agerat pådrivande på det internationella planet i denna fråga är det enligt utskottets uppfattning viktigt att Sverige inte nu lägger sig efter andra länder när det gäller att genomföra nödvändiga inhemska lagändringar. Därtill kommer att det är värdefullt också för den

interna kontrollen att skattemyndigheten får en uppgift om den utländske betalningsmottagarens skatteregistreringsnummer. Utskottet gör dessutom samma bedömning som regeringen att det inte kan anses alltför betungande att till övriga rutiner foga en rutin att efterfråga ett utländskt skatteregistreringsnummer, men att ett kännbart merarbete givetvis kan uppstå i initialskedet i samband med insamlandet av skatteregistreringsnummer för redan pågående engagemang, ett problem som dock är övergående.

Utskottet vill vidare betona att de nya reglerna på detta område inte skall börja tillämpas förrän år 2005, och under tiden fram till dess kommer regeringen att noga följa utvecklingen inom EU och OECD och samråda med näringslivet i dessa frågor. Skulle det visa sig att andra länder dröjer med att införa motsvarande uppgiftsskyldighet kommer regeringen enligt propositionen att föreslå att tillämpningen skjuts upp. Det bör vidare framhållas att regeringen föreslås få en möjlighet att besluta om undantag från uppgiftsskyldigheten om undantaget inte försvårar skattekontrollen, saknar betydelse för beskattningen av begränsat skattskyldiga eller beräkningen av pensionsgrundande inkomst samt inte påverkar Sveriges internationella åtaganden.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motion Sk26 yrkande 4 om avslag på propositionen i denna del. Genom den långa tiden fram till det att de nya reglerna skall börja tillämpas och regeringens avsikter att följa utvecklingen och eventuellt inkomma med nya förslag finner utskottet att motion Sk27 yrkande 4 får anses tillgodosedd.

Tredjemanskontrollen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar förslaget i propositionen att samla bestämmelserna om skyldighet att lämna kontrolluppgift om någon annan i ett fåtal paragrafer och avslår ett motionsyrkande om att dessa bestämmelser skall utgå ur lagstiftningen.

Jämför reservation 8 (m).

Propositionen

Förslaget innebär att bestämmelserna om skyldighet att lämna kontrolluppgifter om någon annan, som nu är utspridda i en rad olika bestämmelser i den nuvarande lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter, skall samlas i ett fåtal paragrafer. Bestämmelserna i den nya lagen innebär bl.a. att fysiska personer och dödsbon efter föreläggande av skattemyndigheten skall lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till namngiven näringsidkare samt om ränta och fordran för namngiven låntagare. Vidare skall den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig eller som är annan juridisk person än dödsbo efter föreläggande av skattemyndigheten lämna kontrolluppgift om förhållanden som angår någon som han eller hon

har ingått rättshandling med och som är av betydelse för kontroll av att deklara- tions- och annan uppgiftsskyldighet fullgjorts riktigt och fullständigt för annan än den som föreläggs, eller att förutsättningar finns att fullgöra upp- giftsskyldighet som kan antas uppkomma för annan än den som föreläggs. Även annan än en näringsidkare och juridisk person skall få föreläggas att lämna en sådan uppgift, men liksom nu endast om det finns särskilda skäl. Avsikten är inte att utvidga möjligheterna att förelägga tredje man att lämna kontrolluppgifter utan att reducera antalet bestämmelser.

Motionen

I motion Sk26 (yrkande 5) av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) begärs ett tillkänna- givande om att regelverket som berör tredjemansföreläggande bör upphävas på grund av den rättsosäkerhet som det sprider. Det bör enligt motionärerna räcka med att den enskilde ställer begärda handlingar till myndigheternas förfogande.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill understryka att förslaget i propositionen inte innebär att möjlig- heterna att förelägga tredje man att lämna kontrolluppgifter utvidgas utan endast att antalet bestämmelser reduceras. Även utskottet anser att en sådan koncentration av bestämmelserna i ämnet är en fördel. Utskottet vidhåller sin tidigare uttalade uppfattning att skattemyndigheterna måste ha lämpliga resur- ser, befogenheter och kontrollinstrument till sitt förfogande för att kunna bedriva sin kontrollverksamhet på ett meningsfullt sätt, samtidigt som den skattskyldiges rimliga krav på rättssäkerhet och integritet måste tillgodoses. De befogenheter för skattemyndigheterna att förelägga vissa fysiska och juridiska personer att i vissa fall lämna kontrolluppgifter om någon annan, som den nya lagen föreslås innehålla, kan enligt utskottets uppfattning inte undvaras. Utskottet tillstyrker därför propositionen i denna del och avstyrker motion Sk26 yrkande 5.

Besked om kontrolluppgiftens omfattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om införande av en rätt att begära besked om en kontrolluppgifts omfattning. I denna fråga delar utskottet regeringens bedömning.

Jämför reservation 9 (m, fp).

Propositionen

I propositionen diskuteras även frågan rörande bl.a. ett eventuellt införande av en möjlighet för den som är eller kan antas vara skyldig att lämna kon- trolluppgift att hos RSV ansöka om besked om kontrolluppgiftsskyldighetens

omfattning. Något förslag läggs inte fram, men regeringen medger att den nuvarande ordningen är otillfredsställande.

Motionerna

I motionerna Sk26 (yrkande 6) av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) och Sk27 (yrkande 5) av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp) begärs förslag om att RSV på ansökan skall lämna besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning. Detta besked skall vara bindande för skattemyndigheten och kunna överklagas hos en allmän förvaltningsdomstol.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan i och för sig hålla med motionärerna om att det skulle vara önskvärt att få till stånd en ordning som gjorde det möjligt att utverka någon form av rättslig prövning av ett beslut om kontrolluppgifter. Även regeringen medger att den nuvarande avsaknaden av en sådan direkt möjlighet är otillfredsställande. Det finns emellertid, som regeringen också framhåller, principiella invändningar mot att införa en sådan ordning. Analysen i propositionen visar att behovet av att få till stånd en prövning av om en utbetalning e.d. över huvud taget omfattas av den obligatoriska kontrolluppgiftsskyldigheten ofta har samband med det materiella rättsläget. Utskottet delar härvidlag regeringens uppfattning att, om en oklarhet beträffande kontrolluppgiftsskyldigheten har sin grund i någon oklarhet beträffande det materiella rättsläget, frågan bör lösas inom ramen för traditionell rättsskipning samt genom utnyttjande av möjligheterna att ansöka om förhandsbesked. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sk26 yrkande 6 och Sk27 yrkande 5.

Övriga frågor, lagförslagen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar med någon detaljändring avseende kontrolluppgift för räntor lagförslagen i proposition 25 i de skick lagförslagen får sedan några paragrafer och övergångsbestämmelser samordnats med andra ändringar i motsvarande lagrum som föreslagits i propositionerna 36, 42, 45 och 46.

Utskottet tar först upp en fråga om kontrolluppgift för ränta och den undantagsregel som föreslås i 8 kap. 4 § 2 den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Enligt nuvarande bestämmelser skall kontrolluppgift inte lämnas om ränta och fordran på konto, för vilket det inte finns person- och organisationsnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan för kontohavaren uppgår till mindre än 100 kr eller, om kontot innehas av mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kr. Ej heller skall kontrolluppgift om ränta och fordran lämnas om borgenärens sammanlagda

ränta i annat fall på ett eller flera konton uppgår till mindre än 100 kr. I propositionen föreslås dessa undantag behållas. Svenska Bankföreningen har i en skrivelse till utskottet påpekat att bestämmelsen i 8 kap. 4 § 2 inte längre synes begränsad till ränta på konton. Av författningskommentaren framgår emellertid att avsikten har varit att den skall avse ränta på konton och att innehållet i bestämmelsen skall motsvara den nuvarande bestämmelsen. Utskottet föreslår därför att det i förtydligande syfte skall läggas till i 8 kap. 4 § 2 att det skall vara den sammanlagda räntan *på konton* som avses.

Utskottet tar därefter upp en annan detaljfråga. När det gäller frågan om elektronisk självdeklaration och hur kravet på underskrift av sådana deklara-tioner skall lösas föreslås i propositionen en bestämmelse av innebörd att kravet på egenhändig underskrift får uppfyllas med elektroniska medel i de fall elektroniskt dokument får användas (se 4 kap. 4 § förslaget till lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter). I författningskommentaren till paragrafen (prop. s. 172) anges att det krävs en kvalificerad elektronisk signatur i sådana fall. RSV och Svenska Bankföreningen m.fl. har efterlyst ett tillrättaläggande när det gäller frågan om kravet på elektronisk signatur. Med anledning härav vill utskottet framhålla att det enligt utskottets bedömning inte av någon lagbestämmelse följer att det krävs kvalificerad elektronisk signatur i sådana fall som det här är fråga om.

Förslag till ändringar i den föreslagna lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter förekommer i följande propositioner:

- Proposition 2001/02:36 (införande av tre nya paragrafer, nämligen 11 kap. 9–11 §§, och en ny rubrik närmast före 11 kap. 9 §)
- proposition 2001/02:42 (2 kap. 7 § samt övergångsbestämmelserna)
- proposition 2001/02:45 (6 kap. 10 § samt övergångsbestämmelserna)
- proposition 2001/02:46 (3 kap. 15 och 16 §§ samt en rubrik närmast före 3 kap. 15 §).

I den sistnämnda propositionen föreslås också en ändring i 48 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) som är föremål för ett annat ändringsförslag i proposition 25 som behandlas här i detta betänkande.

Samtliga nu nämnda ändringsförslag har samordnats i detta betänkande och återges sammanförda i regeringens lagförslag i bilaga 2 till detta betänkande. Utskottet föreslår att lagförslagen med den ovan nämnda detalj-ändringen i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter antas i detta skick.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Självdeklaration m.m. (punkt 2) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om resursförstärkning åt skattemyndigheterna. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk25 yrkande 1, godtar proposition 2001/02:25 delvis i denna del och avslår motion 2001/02:Sk24 yrkande 1.

Ställningstagande

Liksom motionärerna bakom kd:s motion Sk25 kan vi i och för sig ställa oss bakom regeringens förslag att den 2 maj skall vara gemensam deklaratidpunkt för alla, men vi vill betona att förslaget innebär att skattemyndigheterna får betydligt fler deklARATIONER att granska under kort tid. Regeringens förslag om en mer komprimerad behandlingsperiod riskerar att ytterligare försämra skattemyndigheternas möjligheter att effektivt kontrollera deklARATIONERNA, vilket är allvarligt bl.a. med tanke på att tjänstemännen på skattemyndigheterna redan har klagat över att kontrollmöjligheterna är för dåliga. Arbetssituationen gör att skattemyndigheterna känner uppgivenhet och får svårt att rekrytera personal. Vi vill därför åter aktualisera kd:s krav på resursförstärkning till skattemyndigheterna med 100 miljoner kronor. I regeringens överväganden rörande anslagen till skattemyndigheterna bör regeringen beakta detta. Detta bör ges regeringen till känna. Vi tillstyrker därmed motion Sk25 yrkande 1.

2. Ändrad beteckning på självdeklaration (punkt 3) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om ändrad beteckning för självdeklaration. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk26 yrkande 7 delvis.

Ställningstagande

Vi vill framhålla att det är RSV som ursprungligen har föreslagit att termen självdeklaration skall ersättas med inkomstdeklaration. Motiveringen är att den bakomliggande lagstiftningen finns i inkomstskattelagen och att det centrala begreppet är inkomst. Eftersom det faktiskt är inkomster av olika slag som deklarerar i den ifrågavarande deklarationen och då benämningen inkomstdeklaration harmonierar bättre med vedertaget språkbruk än självdeklaration delar vi Moderaternas och RSV:s uppfattning att beteckningen bör ändras till inkomstdeklaration. Regeringen bör så snart som möjligt återkomma med de förslag till ändringar i lagen som en sådan ändrad benämning nödvändiggör. Detta bör ges regeringen till känna. Med det anförda tillstyrker vi motion Sk26 yrkande 7.

3. Deklarationsskyldighet för förmögenhet (punkt 4) – m, kd, c, fp

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om deklarationsskyldighet för förmögenhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk25 yrkande 3 delvis, 2001/02:Sk26 yrkande 1 delvis och 2001/02:Sk27 yrkandena 1 och 2 delvis.

Ställningstagande

I finansutskottets betänkande 2001/02:FiU1 över budgeten 2002 pekar de fyra borgerliga partierna i en gemensam reservation på förmögenhetsskattens negativa effekter för företaget och tillväxten. Reservanterna visar också på olikheten i behandlingen mellan miljardärer – som slipper betala förmögenhetsskatt på grund av reglernas utformning – och vanliga familjer i vanliga hus – som däremot är tvungna att betala förmögenhetsskatt på grund av taxeringshöjningarna. Reservanterna framhåller vidare de orimliga effekterna ur jämställdhetssynpunkt av sambeskattningen. Deklarationsskyldigheten för förmögenhetsskatten bör därför anpassas till vårt gemensamma krav om ett omedelbart slopande av sambeskattningen och ett successivt avskaffande av förmögenhetsskatten som sådan. Detta bör riksdagen med anledning av motionerna Sk25 yrkande 3, Sk26 yrkande 1 och Sk27 yrkandena 1 och 2 ge regeringen till känna.

4. Företagens uppgiftslämnande (punkt 5) – fp

av Lennart Kollmats (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om minskat uppgiftslämnande för företagen. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk27 yrkande 3 och godtar proposition 2001/02:25 delvis i denna del.

Ställningstagande

Motionärerna bakom fp-motionen Sk27 gör ett viktigt påpekande när de framhåller att företagens uppgiftslämnande till myndigheter är en tung administrativ börda på företagen, särskilt för de mindre företagen som försöker växa. Det är därför en viktig politisk uppgift att minska den administrativa bördan och uppgiftslämnandet för företagen, särskilt de mindre företagen. Riksdagen bör således med bifall till motion Sk27 yrkande 3 genom ett uttalande anmoda regeringen att se till att RSV inriktar sitt arbete på att minska företagens uppgiftslämnande i självdeklarationen.

5. Revisionsberättelse (punkt 6 och punkt 11 i motsvarande del)

– m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

6. Riksdagen bifaller motion 2001/02:Sk26 yrkande 2 och avslår proposition 2001/02:25 i denna del.

11. Riksdagen avslår de i propositionen framlagda förslagen till

3. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),

7. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,

19. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079).

Ställningstagande

Vi delar den uppfattningen som förs fram i motion Sk26 (m) att det är principiellt fel att öka en revisors skyldighet att lämna en s.k. oren revisionsberättelse direkt till skattemyndigheten. En ofrånkomlig följd av en sådan ordning är att revisorns roll som bolagsstämman granskare av hur bolaget sköts och hans eller hennes roll som skattekontrollant blandas samman. Motionärernas varning att revisionen kan bli sämre om förslaget genomförs är enligt vår mening mycket befogad. Vi tillstyrker därför motion Sk26 yrkande 2 och avstyrker propositionen i denna del.

6. Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer (punkt 8) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 8 borde ha följande lydelse:

8. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till ändringar i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk26 yrkande 4 och avslår proposition 2001/02:25 i denna del och motion 2001/02:Sk27 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi vill liksom motionärerna bakom motion Sk26 (m) betona att Sverige inte har träffat något avtal med annat land om sådant informationsutbyte som motiverar införandet av den av regeringen föreslagna skyldigheten att ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande i kontrolluppgiften. Redan av detta skäl är det alldeles för tidigt att nu besluta om införandet av ett system som flertalet remissinstanser avstyrkt av administrativa och praktiska skäl. Andra nackdelar som remissinstanserna påtalat är att genomförandet kommer att dra med sig avsevärda kostnader och riskera att försämra företagens säkerhetssystem vid penningtransaktioner. Vi anser att kritiken är befogad och delar också uppfattningen att varken myndigheter eller företag tjänar på att man tvingar företag att lämna överskottsinformation till myndigheter på ett sätt som ökar byråkratins och minskar förståelsen för att lämna andra uppgifter. Vi ställer oss således bakom motion Sk26 yrkande 4 och föreslår att regeringen skall återkomma med ett förslag som innebär att denna angivelseskyldighet slopas. Samtidigt avstyrker vi propositionen i denna del och motion Sk27 yrkande 4.

7. Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer (punkt 8) – fp

av Lennart Kollmats (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 8 borde ha följande lydelse:

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om uppföljning och bevakning av utvecklingen rörande angivande av utländska betalningsmottagares skatteregistreringsnummer i kontrolluppgift. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk27 yrkande 4, godtar proposition 2001/02:25 i denna del och avslår motion 2001/02:Sk26 yrkande 4.

Ställningstagande

Jag anser att den av regeringen föreslagna skyldigheten att ange en utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer eller motsvarande i kontrolluppgiften möjligen kan bidra till att skärpa skattekontrollen och öka möjligheten att få motsvarande uppgifter från andra länder. Som ett led i arbetet med att minska skatteundragandet är detta självfallet positivt.

Som framhålls i motion Sk27 (fp) visar dock remissutfallet att förslaget innebär problem i vad gäller datasäkerhet och integritet samt den praktiska hanteringen och kostnaderna för utvecklingen av nödvändiga system. Jag anser, liksom motionärerna, att det är angeläget att företag inte på detta sätt åläggs tunga administrativa bördor vars värde från kontrollsynpunkt trots allt kan vara tvivelaktigt. Jag tillstyrker därför motion Sk27 yrkande 4 och föreslår att regeringen får i uppdrag att noga följa utvecklingen och särskilt bevaka att inte uppgiftslämnandet blir onödigt betungande och att inte integritetsintressen kränks. Detta bör ges regeringen till känna.

8. Tredjemanskontrollen (punkt 9) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om upphävande av regelverket som berör tredjemansföreläggande. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk26 yrkande 5 och avslår proposition 2001/02:25 i denna del.

Ställningstagande

Som Moderata samlingspartiet har hävdad i många år är det från principiell synpunkt och från rättssäkerhetssynpunkt en symnerligen tvivelaktig metod att inhämta uppgifter om tredje man genom tredjemansrevision, liksom även den mildare formen tredjemansföreläggande. Dessa förfaranden bidrar till att sprida rättsosäkerhet, lämnar utrymme för godtycke och ger upphov till sammanblandning av rollerna som t.ex. affärspartner och uppgiftslämnare. Vi stöder därför motionärernas krav att regelverket som berör tredjemansföreläggande bör upphävas och att det bör räcka med att den enskilde ställer begärda handlingar till myndigheternas förfogande. De nackdelar detta möjligen kan få för myndigheterna uppvägs enligt vår mening mer än väl av den ökade rättssäkerheten. Regeringen bör återkomma med ett förslag med denna inriktning. Vi tillstyrker således motion Sk26 yrkande 5.

9. Besked om kontrolluppgiftens omfattning (punkt 10) – m, fp
av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 10 borde ha följande lydelse:

10. Riksdagen tillkännager som sin mening vad i reservationen anføres angående införande av en rätt att få besked om kontrolluppgiftens omfattning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk26 yrkande 6 delvis och 2001/02:Sk27 yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att regeringens vägran att lämna ett förslag som ger den som är eller kan antas vara skyldig att lämna kontrolluppgift en möjlighet att få ett bindande besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning strider mot grundläggande rättssäkerhetskrav. Det är enligt vår mening utmanande och orimligt att inte kunna få ett bindande besked av en myndighet om vilka uppgifter som skall lämnas. Det rimliga är att en företagare skall kunna få besked i förväg om en verksamhet skall leda till att kontrolluppgift måste lämnas eller ej. Med enkla och entydiga regler behöver risken att myndigheten begår fel inte vara stor och antalet frågor bör också minska om regelverket är enkelt. Eftersom en lämnad kontrolluppgift inte automatiskt medför skattskyldighet och vice versa har inte heller, enligt vår uppfattning, argumentet om att ett förhandsbesked innebär en indirekt prövning av det materiella innehållet någon relevans. Riksdagen bör begära att regeringen lägger fram ett förslag som gör det möjligt att erhålla ett sådant besked. Med det anförda tillstyrker vi motionerna Sk26 yrkande 6 (m) och Sk27 yrkande 5 (fp).

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i proposition 2001/02:25 att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
3. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
4. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
5. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
6. lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.,
7. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
8. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
9. lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
10. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
11. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,
12. lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet,
13. lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
14. lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med sam-tjänst vid medborgarkontor,
15. lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,
16. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
17. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
18. lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar,
19. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),
20. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
21. lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

Följdmotioner

2001/02:Sk24 av Per Rosengren m.fl. (v):

1. Riksdagen beslutar enligt vad i motionen anförs om tidpunkter för slutskattebesked.

2001/02:Sk25 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till skattemyndigheterna.
3. Riksdagen beslutar att införa deklarationsskyldighet för sambeskattade par vid 3 000 000 kr.

2001/02:Sk26 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om deklarationsskyldighet för förmögenheten.
2. Riksdagen beslutar avslå förslaget om revisors skyldighet att lämna oren revisionsberättelse direkt till skattemyndighet.
4. Riksdagen beslutar avslå förslaget att ange utländska betalningsmottagares skatteregistreringsnummer eller motsvarande i kontrolluppgiften.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om uppgiftslämnande om tredje man.
6. Riksdagen beslutar att myndighet är skyldig att lämna bindande förhandsbesked om kontrolluppgiftens omfattning.
7. Riksdagen beslutar att ordet självdeklaration ersätts med ordet inkomstdeklaration i svensk lagstiftning.

2001/02:Sk27 av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om deklarationsskyldighet för förmögenhet.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om deklaration för förmögenhet som baserar sig på förslagen i Folkpartiets skattemotion, 2001/02:Fi285.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen bör avge en avsiktsförklaring till ledning för Riksskatteverket att arbetet bör inriktas på att minska företagens uppgiftslämnande i självdeklarationen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen nogra bör följa utvecklingen vad gäller användande av utländska skatteregistreringsnummer och särskilt bevaka att inte uppgiftslämnandet blir onödigt betungande och att inte integritetsintressen kränks.

5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om att den som är eller kan antas vara skyldig att lämna kontrolluppgift skall kunna ansöka om besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning hos Riksskatteverket och att detta besked skall vara bindande för skattemyndigheten och kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt vad som anförs i moti-
onen.

Motion från allmänna motionstiden 2000

2000/01:Sk805 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen gör en översyn av lagstiftningen inom kontrolluppgiftsområdet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

